

Dosad su izašle 4 knjige formata leksikon-oktav, a izdanje se nastavlja, jer je za cijelu zbirku predviđeno više od 9 svezaka. Do sada su objavljene samo balade, a daljnji će svesci sadržati historijske, ljubavne i oproštajne, zabavne i društvene, staleške i duhovne, te dječje pjesme, kao i glosar, bibliografiju i registar.

Ovo je djelo po zamisli i opsegu, a napose po sistemu obradbe veoma važno ne samo za njemačku nauku, nego i za istraživačku djelatnost o ostaloj evropskoj narodnoj pjesmi, te može služiti kao uzor za svaki sličan pothvat ma u kojoj zemlji.

Njemačka je i prije posjedovala opsežne zbirke narodnih pjesama, npr, poznate zbirke Erka i Böhme-a iz prošlog stoljeća. Međutim, za razliku od ovih autora, koji su se ograničili samo na objavu štampanoga građiva, uglavnom njemačkoga, postupila je redakcija ovog izdanja njemačkih narodnih pjesama mnogo temeljitije i svestranije pa je osim, objavljena već materijala na njemačkom i nizozemskom jeziku, uvrstila u svoju zbirku komparativni materijal iz štampane i rukopisne građe i iz ostalih evropskih jezika, barem ukoliko joj je bio dostupan, pa tako i iz jezika jugoslavenskih naroda.

Redakcija ovog izdanja stajala je najprije pod upravom Johna Meiera, a poslije njegove smrti (1953) prešla je u ruke Ericha Seemanna i Waltera Wiore.

Do danas objavljene 4 velike i reprezentativne knjige sadrže samo balade. Po broju ih, doduše, nije mnogo — svega 80 po motivu različitih balada — ali je svaka popraćena sa svim verzijama tekstova i napjevâ, od kojih su najvažnije objavljene u cjelini, a ostale vezije kao i varijante i po motivici srodne pjesme iz narodne literature jezičnog područja njemačkoga, nizozemskog i svih ostalih evropskih naroda, navedene su dijelom u obliku citata, dijelom sadržajem i ostalim osebnim momentima, uz potanke navode zbirki, sakupljača i publikacija s kojima su se izdavači služili.

Pohvalna je odluka redakcije — koja namjerava na kraju izdati i dopunska izdanja — što nije htjela da dalje odugovlači s izdavanjem ove zbirke, premda, kako sama navodi, iz razumljivih i opravdanih razloga dosad nije mogla sakupiti ni svu građu na njemačkom jeziku, a kamoli materijal iz arhiva drugih jezičnih područja. Tako je — da spomenemo samo primjer iz naše narodne literature — redakcija raspolagala doduše sa štampanim zbirkama Vuka, Matice hrvatske, Kuchača, Strekelja, Zganca i s još nekoliko publikacija, a samo donekle s arhivskom građom iz naših folklornih instituta. Uloženi trud oko sakupljanja podataka iz naših arhiva — pri čemu su joj pomagali naši istaknuti stručnjaci — treba pohvalno istaći, jer je to, makar i nepotpuno, značajan doprinos, već i s obzirom na nesređeno stanje znatnoga dijela naše građe.

Kada uzmemo u obzir važnost mnogih podataka u ovom izdanju, koji su veoma vrijedni i za našu nauku, nameće nam se saznanje da mi još ne posjedujemo nikakvo tome slično djelo, dok je naše baladno blago bogatije, a da i ne govorimo o našoj epici ili o obilju lirskih narodnih pjesama. Muzička pak strana naših narodnih poetskih ostvarenja do nedavna je bila tako reći potpuno zanemarena, tako da za mnoge tisuće dosad kod nas zapisanih tekstova nemamo nikakvih muzičkih indikacija.

Pregledna sistematika, postupak kod analize i komparacije građe u tom njemačkom izdanju vrijedan je svakako da se prouči i zacijelo bi se dao, bar dijelom, primijeniti i u našim prilikama (tako npr. metoda traganja za nepoznatim napjevima starih tekstovnih zapisa, tj. da se tragovi traže i u starim crkvenim pjesmama, gdje je često upotrebljena narodna melodija, a riječi narodne pjesme zamijenjene su nabožnim tekstom; i kod nas je, naime, bilo takvih preradbi u prošlim stoljećima.

Stjepan Stepanov

VLADAN NEDIĆ, ANTOLOGIJA JUGOSLOVENSKE NARODNE LIRIKE.
Narodna knjiga, Beograd 1962.

Velika većina antologija narodne poezije koje se publiciraju u nas služe se pri izboru svoje građe gotovo isključivo Vukovim zbirkama, počevši od one koja se zove »Srpske narodne pesme« (izdavač G. Kon), a uredio ju je dr V. M. Jovanović